

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

P8_TA(2017)0127

Bangladesz, w tym małżeństwa dzieci**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 6 kwietnia 2017 r. w sprawie Bangladeszu, w tym małżeństw dzieci (2017/2648(RSP))**

(2018/C 298/09)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Bangladeszu, w szczególności rezolucję z dnia 18 września 2014 r. w sprawie łamania praw człowieka w Bangladeszu ⁽¹⁾,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie priorytetów UE na sesje Rady Praw Człowieka ONZ w 2017 r. ⁽²⁾,
 - uwzględniając uwagi podsumowujące Komitetu Praw Człowieka ONZ z dnia 22 marca 2017 r. w sprawie Bangladeszu,
 - uwzględniając rezolucję Rady Praw Człowieka ONZ z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie wzmożenia starań o przeciwdziałanie małżeństwom dzieci oraz wczesnym i przymusowym małżeństwom, a także o wyeliminowanie tych zjawisk,
 - uwzględniając wytyczne UE w sprawie propagowania i ochrony praw dziecka, przyjęte przez Radę w dniu 6 marca 2017 r.,
 - uwzględniając Konwencję ONZ o prawach dziecka,
 - uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka z 1948 r.,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych,
 - uwzględniając deklarację pekińską z 1995 r. oraz pekińską platformę działania, będące wynikiem prac Czwartej Światowej Konferencji w sprawie Kobiet i podpisane przez Bangladesz, a także okresowe przeglądy postępów w ich realizacji w Bangladeszu przeprowadzone w roku 2000, 2005, 2009 i 2014,
 - uwzględniając art. 16 Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet,
 - uwzględniając umowę o współpracy na rzecz partnerstwa i rozwoju, zawartą między Wspólnotą Europejską a Bangladeszem w 2001 r.,
 - uwzględniając bangladeską ustawę o ograniczeniach w zawieraniu małżeństw przez dzieci z dnia 11 marca 2017 r. oraz ustawę o zapobieganiu małżeństwom dzieci z dnia 15 września 2014 r.,
 - uwzględniając bangladeski krajowy plan działania na lata 2015–2021 na rzecz wyeliminowania małżeństw dzieci,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że UE od wielu lat łączy z Bangladeszem stosunki oparte m.in. na umowie o współpracy na rzecz partnerstwa i rozwoju; mając na uwadze, że poszanowanie i propagowanie praw człowieka i zasad demokracji jest podstawą polityki wewnętrznej i międzynarodowej stron i musi być zasadniczym elementem działań zewnętrznych UE;

⁽¹⁾ Dz.U. C 234 z 28.6.2016, s. 10.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0089.

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

- B. mając na uwadze, że w ostatnich miesiącach organizacje pozarządowe i niezależne media donosiły o szeregu przypadków łamania praw człowieka, w tym o wymuszonych zaginieniach, represjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego, atakach na działaczy politycznych i torturach;
- C. mając na uwadze, że według niedawnych danych ONZ wskaźnik małżeństw dzieci w Bangladeszu nadal należy do najwyższych na świecie i jest najwyższy w Azji; mając na uwadze, że w Bangladeszu 52 % dziewcząt jest wydawanych za mąż, zanim skończą 18 lat, a 18 % – zanim skończą lat 15;
- D. mając na uwadze, że ONZ uznaje małżeństwa dzieci za pogwałcenie praw człowieka, stanowiące odebranie dziecku możliwości wyboru lub wydania świadomej zgody, a często powiązane z ryzykiem psychologicznym i fizycznym;
- E. mając na uwadze, że Bangladesz należy do 12 krajów docelowych wspieranego przez UE światowego programu UNFPA-UNICEF na rzecz przyspieszenia działań służących wyeliminowaniu małżeństw dzieci;
- F. mając na uwadze, że Bangladesz uczestniczy w południowoazjatyckiej inicjatywie na rzecz wyeliminowania przemocy wobec dzieci, obejmującej regionalny plan działań na rzecz wyeliminowania małżeństw dzieci;
- G. mając na uwadze, że podczas Szczytu Dziewcząt w lipcu 2014 r. rząd Bangladeszu zobowiązał się, że do 2021 r. obniży o jedną trzecią liczbę dziewcząt wydawanych za mąż w wieku od 15 do 18 lat i wyeliminuje małżeństwa dzieci w wieku poniżej 15 lat, a do 2041 r. położy kres małżeństwom dzieci w wieku poniżej 18 lat;
- H. mając na uwadze, że w 2015 r. Bangladesz znalazł się na 119. miejscu wśród 159 krajów monitorowanych pod względem wskaźnika nierówności płci w Programie Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju;
- I. mając na uwadze, że 27 lutego 2017 r. rząd Bangladeszu przyjął ustawę o ograniczeniach w zawieraniu małżeństw przez dzieci, w której utrzymano minimalny wiek zawierania małżeństw (18 lat dla kobiet i 21 lat dla mężczyzn), ale jednocześnie wprowadzono wyjątki dotyczące „szczególnych przypadków” lub służące „interesom” nastolatka i dopuszczalne za zgodą sądu, natomiast nie zdefiniowano tych kryteriów i nie określono minimalnego wieku zawierania małżeństw w takich wyjątkowych sytuacjach; mając na uwadze, że przepisy ustawy nie wymagają zgody dziecka; mając na uwadze, że ustawa ta weszła w życie po zatwierdzeniu jej przez prezydenta w dniu 11 marca 2017 r.;
- J. mając na uwadze, że ustawa ta może doprowadzić do eskalacji nadużyć dotyczących posagu, a także do molestowania seksualnego, gwałtów i napaści z użyciem kwasu oraz do uzasadniania gwałtu na małoletnich; mając na uwadze, że ustawa może również umożliwić rodzicom zmuszanie córek do małżeństwa z gwałciicielem;
- K. mając na uwadze, że w wytycznych UE dotyczących propagowania i ochrony praw dziecka przypomniano o zobowiązaniu UE do całościowej ochrony i propagowania praw dziecka w polityce zewnętrznej dotyczącej praw człowieka;
- ponownie wyraża potępienie dla wszystkich przypadków przymusowych małżeństw i małżeństw dzieci, a także dla przemocy seksualnej wobec kobiet i dziewcząt na całym świecie;
 - odnotowuje postępy poczynione przez Bangladesz w działaniach na rzecz ograniczenia zjawiska zawierania małżeństw przez dzieci;
 - z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w ostatnich kilku latach Bangladesz przyjął szereg środków ustawodawczych i instytucjonalnych w celu ochrony dzieci; jest jednak zaniepokojony niewystarczającym lub nieistniejącym wdrażaniem tych środków;
 - wyraża głębokie ubolewanie z powodu przyjęcia ustawy o ograniczeniach w zawieraniu małżeństw przez dzieci z 2017 r. oraz znajdujących się w niej luk prawnych, które umożliwiają legalne zawieranie małżeństw przez dzieci; wyraża ponadto ubolewanie z powodu nieujęcia w ustawie kryteriów prawnych, co zwiększa ryzyko ewentualnych i rozpowszechnionych nadużyć;
 - wzywa rząd Bangladeszu do zmiany ustawy, tak aby usunąć luki prawne i zakazać wszelkich małżeństw dzieci;

Czwartek, 6 kwietnia 2017 r.

6. podkreśla, że do momentu usunięcia luk prawnych w przepisach ustawy rząd Bangladeszu musi przyjąć jasne kryteria, na podstawie których sądy, we współpracy z pracownikami służby zdrowia i opieki społecznej, a także na podstawie rozmowy – bez udziału rodziny – z wydawaną za mąż dziewczynką, powinny podejmować decyzję o zezwoleniu na zawarcie małżeństwa przez osoby nieletnie;
 7. stwierdza z zaniepokojeniem, że niedawno przyjęta w Bangladeszu ustawa stanowi krok wstecz w podejmowanych przez ten kraj staraniach na rzecz wyeliminowania zjawiska zawierania małżeństw przez dzieci; przypomina, że takie złagodzenie prawa podważa przyjęte przez rząd Bangladeszu cele w zakresie ograniczania zjawiska zawierania małżeństw przez dzieci;
 8. dostrzega wpływ, jaki mogą wywierać małżeństwa zawierane przez dzieci, w tym ograniczenie dostępu do edukacji, izolację, biedę, zależność ekonomiczną i zniewolenie, zwłaszcza w odniesieniu do dziewcząt na obszarach wiejskich, i z obawą zauważa zwiększone ryzyko gwałtów, przemocy fizycznej i wymuszonych ciąż w małżeństwach zawieranych przez dzieci;
 9. zauważa z niepokojem, że małżeństwa dzieci często wiążą się z niechcianymi ciążami i ciążami u osób nieletnich; przypomina w tym względzie o znaczeniu, jakie ma zapewnienie kobietom i dziewczętom dostępu do informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz na temat ich praw w tej dziedzinie, a także do pomocy i bezpiecznego leczenia, w tym do bezpiecznej i legalnej aborcji;
 10. wzywa rząd Bangladeszu, by podjął przerwane opracowywanie krajowego planu działania na lata 2015–2021 na rzecz wyeliminowania zjawiska małżeństw dzieci, a także by wyjaśnił, w jaki sposób planuje osiągnąć jego cele i wyeliminować zjawisko małżeństw dzieci;
 11. wzywa władze Bangladeszu, by rzeczywiście zaangażowały się w osiąganie celów zrównoważonego rozwoju, przyjętych niedawno na szczelbu międzynarodowym, zwłaszcza w celu zmniejszenia nierówności i zapewnienia równouprawnienia płci i praw kobiet;
 12. uważa, że problem małżeństw dzieci może zostać skutecznie rozwiązany dzięki promowaniu praw człowieka i godności ludzkiej oraz za pomocą publicznej polityki społecznej; w związku z tym wzywa władze Bangladeszu, by systematycznie angażowały społeczność i społeczeństwo obywatelskie, w tym organizacje pozarządowe i organizacje działające na rzecz dzieci, w usuwanie przyczyn małżeństw dzieci w Bangladeszu, a także by podnosiły świadomość tego problemu w szkołach;
 13. w związku z tym wzywa władze Bangladeszu, by zmieniły ustawę o darowiznach zagranicznych (działalności społecznej) z 2014 r. w celu zapewnienia, że praca organizacji społeczeństwa obywatelskiego nie jest przedmiotem arbitralnych kontroli rządu oraz że wszelkie decyzje podejmowane na mocy tej ustawy będą podlegały niezależnej kontroli;
 14. wzywa władze Bangladeszu, by potępiły podejmowane nadal okrutne działania przeciwko wolności słowa, a także by ich działania doprowadziły do natychmiastowego zaprzestania wszystkich aktów przemocy, nękania, zastraszania i cenzury wobec dziennikarzy, blogerów i społeczeństwa obywatelskiego; ponadto wzywa władze Bangladeszu, by przeprowadziły niezależne dochodzenia w sprawie egzekucji pozasądowych, wymuszonych zaginięć i nadmiernego użycia siły, a także do pociągnięcia winnych do odpowiedzialności zgodnie z międzynarodowymi standardami;
 15. wzywa Komisję i delegaturę UE w Bangladeszu do poruszenia tych kwestii z władzami bangladeskimi oraz wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do poruszenia kwestii wyżej wspomnianej ustawy podczas kolejnego posiedzenia Wspólnej Komisji UE-Bangladesz;
 16. apeluje do UE o wykorzystanie wszystkich dostępnych instrumentów, aby wesprzeć rząd Bangladeszu w przestrzeganiu międzynarodowych zobowiązań w zakresie praw człowieka;
 17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych, Komisji Europejskiej, Specjalnemu Przedstawicielowi UE ds. Praw Człowieka oraz rządowi i parlamentowi Bangladeszu.
-